

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' שפות

הפיקוח על הוראת העברית בבתי ספר ערביים ובדואים

עברית כשפה שנייה - תוכנית לימודים בבתי הספר הערביים לכיתות י-י"ב | ירושלים

תוכנית מותאמת במקצוע: שפה וספרות עברית במגזר הערבי והבדואי

שם המפמ"ר: ד"ר האני מוסא

התוכנית המותאמת במקצוע העברית בבתי הספר הערביים מבוססת על תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה - תוכנית לימודים בבתי הספר הערביים לכיתות ג'- י"ב, תשע"ב.

הסילבוסים בתוכנית מבוססים על החלוקה שנעשתה בתוכנית ההלימה (ראו מסמך הלימה מ-11 ביוני 2013 שפורסם באתר "אצטבא" במדור "תוכניות לימודים"). מקצוע העברית לבתי הספר הערביים יוערך בשתי הערכות חיצוניות:

א. 3 יח"ל בסיס הכוללות הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי [הערכה חיצונית ראשונה] + חלק בחירה (30%) - שאלון ראשי 014380.

ב. 2 יח"ל - הרחבה לרמת 5 יח"ל ספרות ב' וידע לשון מורחב [הערכה חיצונית שנייה] + חלק הבחירה הפנימי (30%) שמשלים את היקף היחידות - שאלון ראשי 014580. שתי ההערכות החיצוניות ייעשו באמצעות בחינות חיצוניות. הערכה פנימית יכולה להיעשות בדרכים מגוונות, בהתאם לבחירתו של בית הספר. להלן נציע מספר חלופות בהערכה, שהמורים יכולים לבחור מביניהן, או לחלופין לבחור בחלופה אחרת.

בלמידה משמעותית אנו מצפים לחווית למידה מעצימה ומניעה, אשר השימוש בטכנולוגיה יהיה חלק בלתי נפרד מלמידה ממנה. המורים יידרשו לבנות יחידות לימוד סביב הנושאים הנלמדים, בדרכי הוראה המטפחות למידה משמעותית. מערך הפיקוח וההדרכה יסייע בידם.

בתוכנית המותאמת נשמרו עקרונות בסיסיים בלימוד שפה שנייה, כגון: טיפוח אוריינות שפתית; דגש מיוחד על הבעה בעל פה; מפגש תרבויות; ספרות מקורית המשקפת הווי תרבותי של דורות; לימוד ידע לשון בהקשר הטקסט.

נושאי לימוד וזרכי היבחנות בעברית לבתי ספר ערביים [אינטרניים]

כ 30% (חלק הבחירה)						כ 70% (חלק החובה)				מספר יח"ל / סמל ראשי	
מועד ההערכה והדיווח הפנימי	חלופות בהערכה	דרך הערכה פנימית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה	משך הבחינה	סמל שאלון	מועד היבחנות	דרך הערכה חיצונית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה	משך הבחינה		סמל שאלון
צמוד למועד בחינת הבגרות בכתב	תלקיט לפי המרכיבים: (1) פרזנטציה (2) קריאה בקול (3) ראיון (4) ארגון התלקיט ורפלקציה או - ביצוע יחידות מובנות מתוך הילקוט הדיגיטלי	100% ציון בית ספרי בלבד ודיווח על טופס 9588	10 נושאים לתקופה קצובה, חלק מהנושאים קשורים ליצירות מספרות א' בחלק הבחירה של 3 יח"ל, יש אפשרות לבחירת יצירה ספרותית אחת מתוך הרשימה לחלק הפרזנטציה.	חצי שעה	014385	<ul style="list-style-type: none"> החל ממועד חורף - י"א רק לאוכלוסיות מיוחדות (מב"ר ואתגר) החל ממועד קיץ - י"א רק לנבחנים ברמה מורחבת (5 יח"ל) החל ממועד חורף - י"ב לשתי הרמות (3 יח"ל, 5 יח"ל) 	<ul style="list-style-type: none"> שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן) 	<ul style="list-style-type: none"> הבנה הבעה בכתב (חיבור של 15-20 שורות) סיכום ידע לשון בסיסי (בהקשר הטקסט או אחרת) 	שלוש שעות	014381	3 יח"ל סמל שאלון ראשי 014380

כ 30% (חלק הבחירה)						כ 70% (חלק החובה)			מספר יח"ל / סמל ראשי	סמל שאלון	משך הבחינה
מועד ההערכה והדיווח הפנימי	חלופות בהערכה	דרך הערכה פנימית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה	משך הבחינה	סמל שאלון	מועד היבחנות	דרך הערכה חיצונית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה			
			<ul style="list-style-type: none"> • ספרות א': סיפורת (4 סיפורים) שירה (4 שירים) 	שעה וחצי	014382 <small>(רק לנבחני משנה ואקסטרני)</small>						
<ul style="list-style-type: none"> • החל במועד קיץ י"ב 	<ul style="list-style-type: none"> • מיזם כתיבה • תלקיט מטלת ביצוע (על טופס 9588) • עבודת חקר(על טופס 9588) 	<ul style="list-style-type: none"> • מבחן בית ספרי • 100% ציון בית ספרי בלבד, דיווח על טופס ממוחשב 9545 	<ul style="list-style-type: none"> • חלק מספרות ב': 2 מאמרי הגות 2 סיפורים 2 שירים • חלק מידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים 	שעה וחצי	014283 (חלופת הערכה פנימית או 014282 בכתב לנבחני משנה ואקסטרני)	<ul style="list-style-type: none"> • מועד קיץ - י"ב 	<ul style="list-style-type: none"> • שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן) 	<ul style="list-style-type: none"> • חלק מספרות ב': טקסטים מן המקורות, אגדה אחת, 2 סיפורים, 4 שירים. • חלק מידע לשון מורחב 	שעתיים וחצי	014281	2 יח"ל (הרחבה ל-5 יח"ל) סמל שאלון ראשי 014580

הערות:

- (1) הנושאים הנלמדים בכל יחידות הלימוד נלקחו ונגזרו מתוכנית ההלימה שפורסמה ב - 11 ביוני 2013 (ראו "תוכניות לימודים", סרגל עליון מאוזן ב"אצטבא").
- (2) הנושאים יילמדו בשתי רמות: 3 יח"ל בסיס + 2 יח"ל הרחבה ל-5 יח"ל.
- (3) בשאלון 014381 (הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי) השאלות במבחן יתבססו על שני טקסטים (אנסיין). הנבחים יידרשו לענות על שאלות על כל אחד משני הטקסטים בנפרד, וכן על שאלה משותפת לשני הטקסטים.
- (4) יפורסמו כעשרה נושאים לתקופה קצובה, שישמשו לבחינת ההבעה בעל פה וגם לבחינת ההבעה בכתב. חלק מהנושאים קשורים ליצירות הספרותיות שבחלק הבחירה (30%) [המיועדים אך ורק לנבחני משנה ואקסטרניים]. מתוך רשימת הנושאים יידרש התלמיד להכין לבחינה בעל פה שני נושאים.
- (5) חשוב להמשיך וללמד את היצירות הספרותיות בחלק הבחירה (30%, שאלון 014382) בשל העובדה שנושאי הבחינה בעל פה ונושאי החיבור נגזרים מסילבוס זה. **יתר על כן, הבחינה בעל פה תכלול חלק של קריאה בקול, המבוסס על הטקסטים הספרותיים שלמד התלמיד. בנוסף, יש אפשרות שהתלמיד יבחר יצירה ספרותית מהרשימה וייבחן עליה בבחינה בעל פה.**
- (6) הבוחנים ביחידת ההבעה בעל פה יבחרו ממאגר הבוחנים ב"שילובית", לאחר קבלת אישור המפמ"ר וכתב מינוי ממנהל אגף בכיר בחינות.
- (7) דיווח ציונים של בחינה בעל פה בטופס 9588, לפי **ארבעת המרכיבים** שמופיעים במסמך הקריטריונים, הוא באחריות בית הספר, ולא יאוחר מיום הבחינה בכתב.
- (8) הערכה ודיווח ציונים בחלק הבחירה (30% בשאלון 014283) ייעשו סמוך למועד ההיבחנות החיצונית.
- (9) מבנה שאלון 2 יח"ל **014281** (הרחבה ל- 5 יח"ל):
 - פרק ראשון** - טקסטים מן המקורות (10%)
 - בחירה בפריט **אחד** מתוך א-ד:
 - א. ספר בראשית פרקים ל"ז, מ"ה
 - ב. מגילת רות פרקים א-ד
 - ג. משלים נבחרים
 - ד. משניות נבחרות
 - הנבחן יידרש לענות על שאלה **אחת** המתייחסת לפריט שנבחר מתוך הארבעה.
- פרק שני** - ספרות (50%)
 - שני חלקים: א. סיפורת או רומאן (25%) ב. שירה (25%)
- פרק שלישי** - לשון (40%)
 - ארבעה חלקים: א. הפועל ב. שם עצם ג. מילות יחס, תקינות לשון ד. תחביר ושחבור.

חלוקה מפורטת לתכנים בתוכנית הלימודים המותאמת על פי מבנה היחידות החדש

מבנה היחידות

- 3 יח"ל בסיס הכוללות:
 - יח"ל הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי (שאלון חיצוני) 014381 + החלק הפנימי של הבעה בעל פה (בוחן פנימי) 014385.
 - 2 יח"ל - הרחבה לרמת 5 יח"ל הכוללת:
 - חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון (שאלון חיצוני) 014281
 - חלק מספרות ב' וידע לשון מורחב (החלק הפנימי) בשאלון 014283
 - הערה: סך הכול **שתי** בחינות חיצוניות.

3 יח"ל בסיס - הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי (שאלון חיצוני - 70 אחוז) 014381

חובה	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
הבנה והבעה בכתב					
הכול	40	3		<ul style="list-style-type: none">• טקסטים עיוניים• טקסטים שימושיים• טקסטים של תקשורת ההמונים	י'-י"ב
הכול	70	3		<ul style="list-style-type: none">• הטקסט והקשרו• התוכן• המבנה• העיצוב• הרטוריקה• המסר• ייחודו של הכותב• שלבים בתהליך הטקסט• ממדי הפענוח• רמות ההבנה• סוגי משימות	י'-י"ב
הכול	40	3		<ul style="list-style-type: none">• כתיבה עיונית מדעית• כתיבה שימושית מעשית• כתיבה אישית• סיכום• כתיבה בעקבות טקסט• כתיבת טיעון• כתיבה על סמך מקורות שונים• כתיבת ביקורת• המרה מסוגה לסוגה	י'-י"ב

חובה	שעות	יחידה	נושא	תחום	כיתה
(2) ידע לשון (בסיסי)					
הכול	5-3	3	<ul style="list-style-type: none">גזירה מסורגת: שורש ותבנית (בניין, משקל)גזירה קווית: בסיס וצורן סופי (מוספיות), בסיס ובסיס (הלחם בסיסים)מילים שאולות מלועזית (דוגמה: מודל)	דרכי גזירה	י"ב
הכול	5-3	3	<ul style="list-style-type: none">צורני גזירה (מוספיות, היווצרות ערך מילוני חדש)צורני נטייה (גופים, זמנים, ריבוי, כינויי קניין חבורים)מקומו המרכזי של השורש בתצורת המילים בעברית	צורנים	י"ב
הכול	30-25	3	<ul style="list-style-type: none">בניין, זמן, גוףהצורות השונות של בניין קל בהווה: פועל, פועל, פועל, פועלהפועל בגזרות הבאות: שלמים (כולל גרוניות)	נטיית הפועל	י"ב
הכול	4-3	3	<ul style="list-style-type: none">המין הדקדוקי של שם העצם; שמות עצם שהם גם זכר וגם נקבה ברובדי לשון שונים ובמשלבים שונים.צורות נסמך ביחיד וברבים, בזכר ובנקבה	נטיית השם	י"ב
הכול	8-5	3	<ul style="list-style-type: none">מספר מונה (יסודי) כולל מספרים גדולים (מאות ואלפים), תאריך, מספר סתמי, מספר סודר, פי, מספר חלקי ומספר מעורב (שלם וחלקי).	שם המספר	י"ב

חובה	שעות	יחידה	נושא	תחום	כיתה
הכול	15-10	3	הלימוד ייעשה במסגרת לימוד תורת הצורות (מורפולוגיה). • מפיק בה"א • דגש קל • דגש חזק: תכניתי, משלים (הידמות מלאה, התלכדות עיצורים זהים) • שיכול אותיות והידמות חלקית • שוואים: נח ונע (חיטוף) • השפעת העיצורים הגרוניים: תשלום דגש, חטפים, הנמכת תנועה (פּוֹתְחָת), פתח גנובה. • אותיות השימוש מ, ה, בכ"ל: מילת היחס מ(ן), ה' היידוע; ניקוד אותיות בכ"ל (כולל בכ"ל + ה' היידוע).	מושגים ותופעות בתורת ההגה	י-י"ב

הבעה בעל-פה (בוהן פנימי - 30 אחוז) 014385

חובה	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
הכול	90	החלק הפנימי 30%	• הרצאת דברים (פרזנטציה) • קריאה בקול • ראיון • ארגון תלקיט ורפלקציה • שיחת חולין • משחקי תפקידים • דיון בציור, בתצלום, במשדר רדיו או טלוויזיה	הבעה בעל פה	י-י"ב

30 אחוז ספרות א' (שאלון 014382)

[רק לנבחני משנה ואקסטרני]

על הנבחן ללמוד ארבעה סיפורים וארבעה שירים (אין בחירה).

תחום	נושא
ספרות עממית וסיפור קצר	<p>1. "איך להבין צוואת אב?" (פרס, אסע"י), מתוך: עליזה שנהר, חיה בר-יצחק (עורכות), סיפורי-עם מבית שאן, אוניברסיטת חיפה, תשמ"א.</p> <p>יוסל ברשטיין, "האיש במלבן השמש", מתוך: סיפורים רוקדים ברחובות ירושלים, הספרייה החדשה, הוצאת הקיבוץ המאוחד/ספרי סימן קריאה, 2000.</p> <p>2. אתגר קרת, "לשבור את החזיר", מתוך: געגועי לקיסנג'ר, עמודים לספרות עברית, 1998.</p> <p>3. יגאל לב, "כפר החלומות רחוק מן הירח", מתוך: תקווה שריג (ליקטה וערכה), כולם בסנדלים - סיפורי סף עשרה, הקיבוץ המאוחד, תשל"ג.</p>
שירה	<p>1. ר' משה אבן עזרא, "השושן" (כתנות פסים), מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, 1960.</p> <p>2. רוני סומק, "קו העוני", מתוך: גן עדן לאורז, זמורה ביתן, 1996.</p> <p>3. יהודה עמיחי, "אבי", מתוך: שירים 1948-1962, שוקן, תשל"ב.</p> <p>4. אמנון שמוש, "וידי הגדול", מתוך: דיוואן ספרדי, מסדה, 1981.</p>

2 יח"ל הרחבה ל-5 יח"ל - חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון (שאלון חיצוני - 70 אחוז) 014281

תחום	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
ספרות ב'					
על הנבחן ללמוד את כל הפרקים באותו צבע: ספר בראשית או מגילת רות או ספר משלי או מסכת אבות (צבע אחד מארבעת הצבעים)	10-8	2	<ul style="list-style-type: none"> פרקים מן המקרא: ספר בראשית פרק לז, פרק מה מגילת רות פרקים: א-ד משלים: ספר משלי: פרק א, משלים: 8, 9; פרק י, משל 1; פרק יא, משל 8; פרק יב, משלים: 3, 15; פרק יח, משל 13; פרק כא, משל 13; פרק כב, משלים: 9, 22; פרק כד, משלים: 30-34; פרק כט, משל 2; פרק ל, משלים: 24-28 מסכת אבות (משניות): פרק א: משניות: ז, טו; פרק ב: משנה: ה; פרק ד: משניות: א, כ 	טקסטים מן המקורות	י"א-י"ב
אגדה אחת משלוש	5-3	2	<ul style="list-style-type: none"> חיים נחמן ביאליק, "שלמה המלך והדבורה", מתוך: כתבי ח"נ ביאליק, דביר, תשמ"ג. חיים נחמן ביאליק, "אגדת שלושה וארבעה", שם. חיים נחמן ביאליק, "שלמה ושלושת האחים", שם. 	אגדות (קבוצה א)	י"א-י"ב
סיפור אחד משלושה	8-6	2	<ul style="list-style-type: none"> בנימין תמוז, "תחרות שחייה", מתוך: סיפורים, כתר, 1987. אמנון שמוש, "אופטו-ביוגרפיה", מתוך: קנה וקנמון - סיפורים, מסדה, 1979. בנימין תמוז, "אופק", מתוך: סיפורים, כתר, 1987. 	סיפורים קצרים (קבוצה ב') מיזוג בין שתי קבוצות	י"א-י"ב

תחום	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
סיפור אחד משלושה	5-3	2	<ul style="list-style-type: none">• אידה פינק, "משחק עם מפתח", מתוך: סוף העולם הראשון שלי, עם עובד, 1997.• סביון ליברכט, "כריתה", מתוך: סוסים על כביש גהה, ספרית פועלים, תשמ"ח.• יהודית הנדל, "נמוך, קרוב לרצפה", מתוך: כסף קטן, הקיבוץ המאוחד/כתר, 1988.	סיפורים קצרים (קבוצה ג')	י"א-י"ב
שיר אחד משלושה	4-3	2	<ul style="list-style-type: none">• ר' למה אבן גבירול, "כתב סתיו", מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, 1960.• ר' שמואל הנגיד, "כתיבתך מהודרת", מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, תשכ"א.• ר' שמואל הנגיד, "התקבצו, כי הזמן תמים", מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, 1960.	שירה (קבוצה א')	י"א-י"ב
שיר אחד משלושה	4-3	2	<ul style="list-style-type: none">• נתן יונתן, "חופים הם לפעמים", מתוך: שירים, ספרית פועלים, 1974.• נתן אלתרמן, "ניגון עתיק", מתוך: מגש הכסף, משרד הביטחון, תשל"ד.• נתן זך, "כי האדם עץ השדה", מתוך: כי האדם עץ השדה - שירים ופזמונים שהולחנו, תמוז, 1999.	שירה (קבוצה ב') מיזוג בין שתי קבוצות	י"א-י"ב
שיר אחד משלושה	4-3	2	<ul style="list-style-type: none">• לאה גולדברג, "שירי סוף הדרך", מתוך: ט' ריבנר (עורך), שירים ב', ספרית פועלים, 1973.• נעים עריידי, "מה נאמר למי", מתוך: אולי זו אהבה, ספרית מעריב, 1989.• לאה גולדברג, "לתמונת אימא", מתוך: שירים א', ספרית פועלים, 1973.	שירה (קבוצה ג') מיזוג בין שתי קבוצות	י"א-י"ב
שיר אחד משלושה	4-3	2	<ul style="list-style-type: none">• אבנר טריינין, "כתונת אישהמחנות", מתוך: הר וזיתים, אגודת שלם, 1969.• דוד אבידן, "הכתם נשאר על הקיר", מתוך: משהו בשביל מישהו, ספרית פועלים, 1987.• דן פגיס, "הוראות לגנבת הגבול", מתוך: כל השירים, הקיבוץ המאוחד/מוסד ביאליק, 1991.	שירה (קבוצה ד')	י"א-י"ב

תחום	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
רומן אחד משלושה	30-25	2	<ul style="list-style-type: none">• עודה בשאראת, חוצות זתוניא, עם עובד, 2009.• דוד גרוסמן, מישהו לרוץ איתו, הקיבוץ המאוחד, 2000.• ג'רייס טנוס, בצל השיזף, אלנהדה, 2007. הערה: הוראת רומן היא חלופה למסה ולשלושת הסיפורים הקצרים.	רומן (במקום סיפורת)	י"א-י"ב
ידע לשון					
הכול	30-25	2	<ul style="list-style-type: none">• הפועל בגזרות הבאות: מרובעים, חסרים: פ"נ, פ"צ, נחים: פ"א, פי"ו, ע"ו (ע"י), ל"א, ל"ו(ה).	נטיית הפועל	י'-י"ב
הכול	4-3	2	<ul style="list-style-type: none">• משקלים ומשמעיהם: זיהוי שורש משותף (מכל הגזרות) למילים במשקלים שונים; זיהוי משקל משותף; עמידה על משמעות משותפת של שמות מאותו משקל ועל משמעות משותפת של שמות משורשים שונים.• צורנים סופיים ומשמעיהם.	משמעויות מבנים	י'-י"ב

תחום	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
הכול	15-10	2	<p>סוגי המשפטים: א. משפט פשוט:</p> <ul style="list-style-type: none">משפט פועלי<ol style="list-style-type: none">עיקרי המשפט: נושא נשוא.טפלי המשפט: משלימי פועל (מושא, תיאור); משלימי שם (לוואי, תמורה).החלקים שאינם שייכים לגוף המשפט: הסגר (המצייין נקודת מבט מסוימת על האמור במשפט, כגון "לפי דעתי", "לדבריו", "כנראה", ועוד).משפט שנושאו סתמי: מבנים שונים של סתמיות, כמו פועל בגוף שלישי רבים.המבנה הסביל: המרות מפעיל לסביל ולהפך.משפט שמני<ol style="list-style-type: none">חלקי המשפט השמני: נושא, נשוא, אוגד, לוואי, תמורה.דגמי המשפט השמני: נשוא שהוא שם; נשוא שהוא שם תואר; נשוא שהוא צירוף יחס; שלילת המשפט השמני; משפט שמני בעבר ובעתיד.משפט מחובר (מאוחה / איחוי)משפט מורכבמשפט קיום (משפטי יש / אין)	תחביר	י'-י"ב
הכול	10-8	2	<ul style="list-style-type: none">התאם במין ובמספר בין הנושא לנשוא ובין הנושא לאוגד.התאם במין ובמספר בין השם לתוארו (לדוגמה: מכנסיים ארוכים).שימוש תקין בצירופי סמיכות.שימוש תקין בהצרכה (מילות יחס מוצרכות לפעלים).שימוש תקין במילות קישור.שיבושי לשון הקשורים באותיות בג"ד-כפ"ת.שיבושי לשון בפועל (כמו קְצִיג-קְצִיג; אני יבוא-אבוא).	תקינות תחבירית ומורפולוגית	י'-י"ב

2 יח"ל הרחבה ל-5 יח"ל - חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון (שאלון פנימי - 30 אחוז) 014283

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
ספרות ב'					
י"א-י"ב	מאמרי הגות (קבוצה א)	<ul style="list-style-type: none"> עמוס עוז, "איך להיות סוציאליסט", מתוך: באור התכלת העזה, כתר, 1990. סאלם ג'ובראן, "לסבא שלי היה כרם", מתוך: פנים, גיליון 21, 2002. שולמית הראבן, "מנהיגות וסטראוטיפים", מתוך: תסמונת דולסינאה, כתר, 1981. 	2	5-3	מאמר אחד משלושה
י"א-י"ב	מאמרי הגות (קבוצה ב)	<ul style="list-style-type: none"> עמוס עוז, "על צל ואור ואהבה", מתוך: פה ושם בארץ ישראל, עם עובד, 1983. דוד גרוסמן, (ללא כותרת), מתוך: נוכחים נפקדים (שעת בוקר מוקדמת בכפר פרדיס), הקיבוץ המאוחד, 1992. אריאל הירשפלד, "אחמד בק", מתוך: רשימות על מקום, עלמא/עם עובד, 2002. 	2	5-3	מאמר אחד משלושה
י"א-י"ב	סיפורים קצרים מיזוג בין שתי קבוצות (קבוצה א)	<ul style="list-style-type: none"> ש"י עגנון, "שלוש אחיות", מתוך: אלו ואלו, שוקן, תשכ"ד. סביון ליברכט, "תפוחים מן המדבר", מתוך: תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986. יעקב שטיינברג, "העיוורת", מתוך: ילקוט סיפורים, יחדיו, 1966. 	2	6-4	סיפור אחד משלושה
י"א-י"ב	סיפורים קצרים מיזוג בין שתי קבוצות (קבוצה ב)	<ul style="list-style-type: none"> משה סמילנסקי, "חסן, חמד וח'לד", מתוך: כתבי משה סמילנסקי (חוג'ה מוסה), כרך שביעי, בני-ערב, דפוס שושני, תרצ"ד. משה סמילנסקי, "מוחמד", שם, כרך חמישי. ש"י עגנון, "מדירה לדירה", מתוך: סמוך ונראה, שוקן, 1979. 	2	6-4	סיפור אחד משלושה
י"א-י"ב	שירה	<ul style="list-style-type: none"> נתן אלתרמן, "העלמה", מתוך: עיר היונה, הקיבוץ המאוחד, תשל"ח. נתן אלתרמן, "הסיכום", מתוך: מגש הכסף, משרד הביטחון, תשל"ד. נתן זך, "אני רוצה תמיד עיניים", מתוך: כל החלב והדבש, עם עובד, תשל"ד. 	2	4-3	שיר אחד משלושה

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
י"א-י"ב	שירה	<ul style="list-style-type: none">דליה רביקוביץ, "גאוה", מתוך: כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, תשנ"ה.דליה רביקוביץ, "הצהרה לעתיד", מתוך: אהבה אמיתית, הקיבוץ המאוחד, 1987.זלדה, "לכל איש יש שם", מתוך: שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, תשמ"ה.	2	4-3	שיר אחד משלושה
ידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים					
י"ב	מילונאות	<p>לימוד מכוון ומסודר של תחום זה נועד להרחיב את ההיכרות עם אוצר המילים העברי ועם קשרי המשמעות בין מילים ובתוך מילים. המילים והביטויים ייבחרו מתוך הטקסטים הנלמדים ועל פי חשיבותם ומרכזיותם בלשון העברית ובתרבות העברית.</p> <p>העיסוק באוצר המילים והביטויים ייעשה דרך טקסטים ומתוך מודעות להקשר הטקסטואלי והחברתי-תרבותי שבו המילים מופיעות.</p> <p>השימוש במילון הוא בעל חשיבות רבה בלימוד השפה ובוודאי בתהליך רכישתה של שפה שנייה. בשלב הקודם (כיתות ז'-ט') נעשה שימוש במילון דו-לשוני, וכך שימשה שפת-האם הערבית כלי עזר להבנת שפת היעד - העברית, ולהכרת אוצר מיליה. בשלב זה, המטרה היא להכשיר את התלמידים לשימוש במילון העברי החד-לשוני. באמצעותו יעמדו הלומדים על מובניה של המילה בעברית, וייעזרו בדוגמאות השימוש המובאות במילון במטרה לחדד את ההבחנה בהבדלי המשמעות בין מילים ולחתור ככל האפשר לשימוש מדויק בהן.</p> <p style="text-align: center;">תוכני הלימוד השימוש במילון</p> <ul style="list-style-type: none">שיטות סידור הערכים.דרכי ההגדרה המילונית.סימני עזר וקיצורים; המידע הדקדוקי; מידע על שימוש המילה (תקופה, משלב לשון, תחומי חיים); תפקיד המובאות; מקומם של הניבים במילון.קיצורים וראשי תיבות רווחים.הבדלים בין מילונים.המילים הלועזיות במילון.עגה/סלנג.	2	15-10	הכול

2 יח"ל 30 אחוז הרחבה ל-5 יח"ל - ספרות ב' וידע לשון (שאלון 014282)

[רק לנבחני משנה ואקסטרני]

על הנבחן ללמוד מאמר אחד, שני סיפורים, שלושה שירים ושימוש במילון העברי (אין בחירה).

תחום	נושא
מאמרי הגות	<ul style="list-style-type: none">• דוד גרוסמן, (ללא כותרת), מתוך: נוכחים נפקדים (שעת בוקר מוקדמת בכפר פרדיס), הקיבוץ המאוחד, 1992.
סיפורים קצרים	<ul style="list-style-type: none">• סביון ליברכט, "תפוחים מן המדבר", מתוך: תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986.• לאה איני, "חרסינה", מתוך: גיבורי קיץ, הספרייה החדשה, הקיבוץ המאוחד - ספרי סימן קריאה, 1991.
שירה	<ul style="list-style-type: none">• זלדה, "לכל איש יש שם", מתוך: שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, תשמ"ה.• אבנר טריינין, "כתונת איש המחנות", מתוך: הר וזיתים, אגודת שלם, 1969.• דוד אבידן, "הכתם נשאר על הקיר", מתוך: משהו בשביל מישהו, ספרית פועלים, 1987.
המילון העברי	<ul style="list-style-type: none">• על פי תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה - בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב", תשע"ב, עמ' 99.

עדכון אחרון: 17/05/2019